

KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

*Zasady terytorializacji wsparcia inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych na
obszarach wiejskich w ramach Krajowego Planu Odbudowy*

Warszawa, sierpień 2022 r.

1. INFORMACJE OGÓLNE

W ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności została zaplanowana reforma B.3.1. „Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich” za której realizację w części dotyczącej realizacji kamienia milowego B39G „Opracowanie zasad terytorializacji wsparcia inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych na obszarach wiejskich w ramach Krajowego Planu Odbudowy” odpowiada Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zasady mają na celu określenie kryteriów wyboru beneficjentów wsparcia dla inwestycji B.3.1.1 „Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na obszarach wiejskich”. Zgodnie z wytycznymi w proces konsultacji muszą zostać zaangażowani m.in. partnerzy społeczni.

2. INFORMACJA O PRZEBIEGU KONSULTACJI

W dniu 1 lipca 2022 r. na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz mediach społecznościowych MRiRW ukazał się komunikat informujący o rozpoczęciu konsultacji społecznych dokumentu pn. „Zasady terytorializacji wsparcia inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych na obszarach wiejskich w ramach Krajowego Planu Odbudowy”. Termin na składanie uwag w ramach konsultacji upłynął 10 lipca 2022 r.

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/gospodarka-wodno-ściekowa---konsultacje-społeczne-do-10-lipca-br>

W odpowiedzi na komunikat MRiRW wpłynęło 6 odpowiedzi od przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego (urzędy gmin) oraz 1 odpowiedź od organizacji pozarządowej.

W trakcie konsultacji społecznych przez ww. podmioty zgłoszono 18 uwag.

3. ZGŁOSZONE UWAGI I OPINIE

Najwięcej uwag zostało zgłoszonych do kryterium nr 5 „Realizacja przedsięwzięcia związana jest z budową przyłączy wodociągowych” które ma zapewnić premiowanie inwestycji przyczyniających się w jak największym stopniu do zwiększenia liczby ludności wiejskiej posiadającej dostęp do infrastruktury wodociągowej. W wyniku konsultacji kryterium to zostało zmienione i uwzględnia też wykonanie przyłączy kanalizacyjnych.

Część zgłaszanych uwag i opinii dotyczyła kryteriów w zakresie wykorzystania TIK i realizacji przedsięwzięć w gminach, na terenie których występowały PGR-y. Zapisy dotyczące TIK zostaną doszczegółowione w regulaminie konkursu natomiast kryterium wskazujące tereny na których występowały PGR-y zostało ustalone w trakcie konsultacji z samorządami województw.

Niektóre zaproponowane uwagi do kryteriów odnosiły się do wsparcia inwestycji na terenach gdzie występują formy ochrony przyrody, jednakże z uwagi na brak danych pozwalających na weryfikację tego kryterium zgłoszone propozycje nie mogą zostać uwzględnione.

Pomimo braku związku niektórych opinii z kryteriami wyboru zostaną one wzięte pod uwagę w kolejnych etapach wdrażania inwestycji B.3.1.1

4. SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA UWAGI I OPINII ZGŁOSZONYCH W TRAKCIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Wszystkie zgłoszone uwagi i opinie zostały przeanalizowane pod kątem możliwości ich uwzględnienia. Poniższa tabela zawiera wyjaśnienia do poszczególnych uwag i opinii.

TREŚĆ UWAGI	STANOWISKO MRIRW
Dotyczy kryterium 2 – prośba o uściślenie kryterium i doprecyzowanie, iż dotowane będą wyłącznie inwestycje <u>realizowane w sołectwach</u> , na terenie których występowały PGR-y.	Przyjęta do wiadomości. Sposób wdrażania inwestycji został już przyjęty. W trakcie konsultacji z samorządami województw wpłynęła uwaga aby w tym kryterium wskazać obszar gminy
Dotyczy kryterium 5 - Prośba o dodanie analogicznego kryterium dotyczącego przyłączy sieci kanalizacyjnej.	uwaga uwzględniona – kryterium zostało zmienione uwzględniając także przyłącza kanalizacyjne

<p>Poproszę o dodanie kryterium - preferowane inwestycje wod-kan na terenach, gdzie występują formy ochrony przyrody.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Brak jest danych pozwalających na weryfikację tego kryterium. Zastosowanie tego kryterium wymagałoby by dokonania analiz przestrzennych dla wszystkich gmin.</p>
<p>Najwięcej wątpliwości budzi realizacja przedsięwzięcia związana z budową przyłączy wodociągowych. Czy wykonanie przyłączy wodociągowych od 1 do 9 przypadających na 1 km sieci wodociągowej jest ograniczone jakąś ramą czasową?</p> <p>Czy stosunek liczby przyłączy należy rozumieć jako ilość wszystkich przyłączy wykonanych w np. danym roku do całkowitej długości sieci wodociągowej w gminie?</p> <p>Czy na etapie określania wskaźnika ilości przyłączy wodociągowych bierzemy pod uwagę długość planowej do budowy sieci wraz z ilością przyłączy planowanych do wykonania?</p>	<p>Wyjaśnienie. Liczba wykonanych przyłączy przypadających na 1 km sieci odnosi się do parametrów projektu dla którego beneficjent ubiega się o wsparcie.</p> <p>Dodatkowo, kryterium zostało zmienione i uwzględnia również wykonanie przyłączy kanalizacyjnych.</p>
<p>Kryterium premiujące nr 5 – Realizacja przedsięwzięcia związana jest z budową przyłączy wodociągowych – należy złagodzić lub usunąć kryterium</p>	<p>uwaga uwzględniona – kryterium zostało zmienione uwzględniając także przyłącza kanalizacyjne</p>

<p>Kryterium premiujące nr 4 – Wykorzystanie TIK – kryterium powinno być usunięte</p>	<p>Wyjaśnienie. Kryterium TIK jest obowiązkowe ponieważ wynika z ogólnych założeń KPO</p>
<p>Obecny zapis:</p> <p>- "przedsięwzięcie jest realizowane w gminach na terenie których występowały PGR-y"</p> <p>Wnioskujemy o brzmienie: "przedsięwzięcie jest realizowane w gminach, na terenie których występowały PGR-y lub których naturalne tereny w znaczący sposób zostały przekształcone na skutek przedsięwzięć inżynierskich determinujących funkcjonowanie lokalnych społeczności"</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Proponowane brzmienie kryterium byłoby niemożliwe do weryfikacji.</p>
<p>Postuluje się wprowadzenie kryterium: "Powierzchnia obszarów objętych siecią Natura 2000 w stosunku do ogółu powierzchni jst (w %)":</p> <p>- 0 - 50 % - 0 pkt.;</p> <p>51 - 100 - 1 pkt.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Brak jest danych pozwalających na weryfikację tego kryterium. Zastosowanie tego kryterium wymagałoby by dokonania analiz przestrzennych dla wszystkich gmin.</p>
<p>Korekta zapisów kryterium dostępu – usunięcie ograniczenia dot. wielkości miejscowości objętych programem (do 5.000 mieszkańców).</p>	<p>Wyjaśnienie. Wsparcie będzie skierowane do mniejszych miejscowości w których nie ma jeszcze infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Dodatkowo taka wielkość mieszkańców została przyjęta ponieważ wynika to z</p>

	<p>przyjętej demarkacji z innymi programami pomocowymi.</p>
<p>Kryterium dostępu – Weryfikowane jest czy przedsięwzięcie realizowane jest na terenie gminy wiejskiej lub miejsko-wiejskiej z wyłączeniem miejscowości pow. 5000 mieszkańców. Przedsięwzięcie jest realizowane poza obszarem aglomeracji. Dopuszczyć realizację inwestycji również na terenie aglomeracji do 2 000 RLM.</p> <p>Zwracamy uwagę, aby dostrzec problem i zauważyć oraz wskazać na potrzebę finansowania również inwestycji na obszarach aglomeracji do 2000 RLM, gdyż obszar ten bardzo trudno będzie współfinansować ze środków zewnętrznych, zwłaszcza z uwagi na mocne cięcia w programie PROW na kolejną perspektywę (WPR na lata 2027-2029)</p>	<p>Wyjaśnienie. Jest to kryterium dostępu i podstawowy warunek otrzymania wsparcia wynikający z przyjętej demarkacji z innymi programami pomocowymi.</p>
<p>Dopisać dodatkowe kryteria premiujące projekty zarówno dot. gospodarki wodociągowej jak również kanalizacyjnej. Celem wyboru najkorzystniejszych projektów, zachęcając wnioskodawców do realizacji bardziej „atrakcyjnych” projektów rozwojowych pozwalając na szybsze wdrożenie założeń dyrektyw wod-kan.</p>	<p>uwaga uwzględniona – kryterium zostało zmienione uwzględniając także przyłącza kanalizacyjne</p>

<p>Zwiększyć punktację do 2 pkt. w kryterium „Przedsięwzięcie jest realizowane na terenie gminy o wysokich barierach rozwoju”</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>
<p>Należy doprecyzować, jaki zakres wykorzystania TIK będzie preferowany. Czy wykorzystanie TIK należy wskazywać u beneficjenta pomocy, czy u odbiorcy usługi?</p> <p>Należy doprecyzować, czy wykorzystanie TIK, dotyczy projektu kanalizacyjnego, czy wodociągowego? Czy pod pojęciem TIK kryje się zakup w ramach projektu sprzętu IT, czy np. wdrożenie e-usługi publicznej? Czy wykorzystanie TIK u samego beneficjenta czy odbiorcy usług wodno – kanalizacyjnych.</p>	<p>Zapis zostanie doprecyzowany w regulaminie konkursu.</p>
<p>Sugestia dopisania dodatkowych kryteriów pozwalających wybrać lepsze jakościowo projekty dot. gospodarki wodnej i gospodarki ściekowej na obszarach wiejskich.</p> <p>Celem precyzyjnego i szybkiego wdrożenia zapisów dyrektywy wodnej i ściekowej konieczny jest wybór najlepszych projektów pozwalających wdrożyć wyznaczone dla PL cele. Poniżej propozycja gotowych kryteriów premiujących możliwa do wykorzystania:</p> <p>1) „Weryfikowane jest czy przedsięwzięcie jest realizowane na terenie gminy o najwyższym saldzie</p>	<p>Przyjęta do wiadomości. Nie planuje się rozbudowywania o dodatkowe kryteria, ponieważ istotą tego programu jest możliwie jak najprostszy sposób pozyskania środków na inwestycje wodno-kanalizacyjne.</p>

migracji ludności gminy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców (1 pkt. – gminy pow. 25 os/1000 mieszkańców)

Kryterium bardzo istotne dla gmin wiejskich, położonych w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji miejskich, w których wyraźne są mocne elementy suburbanizacji i rozlewania się miasta na tereny wiejskie, co pociąga za sobą konieczność pilnych działań inwestycyjnych w zakresie infrastruktury wod-kan. Bardzo wysoka migracja powoduje bardzo duży napływ nowych mieszkańców, co nie przekłada się na zwrot dochodów podatkowych. Tym samym KPO powinno być źródłem finansowania dla gmin, które mają i będą mieć w przyszłości coraz większe szanse pozyskania finansowania z programu dla rozwoju obszarów wiejskich.

- 2) „Weryfikowane jest czy operacja będzie realizowana na obszarze gminy, w której gęstość zaludnienia, według danych GUS, wynosi: – powyżej np. 150 osób na km² – 1 punkt,”
- 3) „Weryfikowane jest czy operacja będzie realizowana na terenie miejscowości z liczbą mieszkańców pow.2 500 mieszkańców – 1 pkt.”
- 4) Weryfikowane jest czy operacja będzie realizowana w miejscu

„białych plam w infrastrukturze ściekowej” (1 pkt)

Założeniem jest preferowanie inwestycji w których otoczeniu funkcjonuje już sieć kanalizacyjna. Podłączenie „białych plam” pozwoli na zwiększenie „spójności” sieci i zwiększenie obszaru oddziaływania. Poza tym znacznie poprawi to funkcjonalność terenową zwiększając i wyrównując jakość życia na danym terenie.

- 5) „Weryfikowane jest czy operacja realizowana będzie na obszarze gminy, w której liczba przedsiębiorców będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynosi powyżej
.....(1100/1500/2000/2500)
podmiotów – 1 pkt.
- 6) „Weryfikowane jest czy operacja realizowana będzie w odległości nie większej niż 500 metrów od granicy działki ewidencyjnej na której znajdują się obiekty użyteczności publicznej” - 1 pkt.

Celem tego kryterium jest preferowanie inwestycji w miejscach, gdzie brak kanalizacji wpływa niekorzystnie na atrakcyjność gminy (np. atrakcja turystyczna przyciąga szereg turystów a w bezpośrednim sąsiedztwie

<p>nadal funkcjonuje infrastruktura zbiorników bezodpływowych, co powoduje negatywne skutki w odbiorze turystów, itp.)</p>	
<p>Dotyczy Kryterium nr 5, w ramach kryteriów premiujących: „Realizacja przedsięwzięcia związana jest z budową przyłączy wodociągowych”.</p> <p>Wnioskujemy o zmianę sposobu weryfikowania wskaźnika poprzez zmianę przyjętej skali na:</p> <p>a) wykonanie od 1 do 5 przyłączy wodociągowych przypadających na 1 km sieci wodociągowej – 1 pkt;</p> <p>b) wykonanie co najmniej 5, lecz nie więcej niż 15 przyłączy wodociągowych przypadających na 1 km sieci wodociągowej – 2 pkt;</p> <p>c) wykonanie powyżej 15 przyłączy wodociągowych i nie więcej niż 25 przypadających na 1 km sieci wodociągowej – 3 pkt;</p> <p>d) wykonanie powyżej 25 przyłączy wodociągowych przypadających na 1 km sieci wodociągowej – 5 pkt.</p>	<p>uwaga częściowo uwzględniona – kryterium zostało zmienione uwzględniając także przyłącza kanalizacyjne</p>
<p>Kryterium dostępu – w tabeli kolumna opis kryterium - Przedsięwzięcie jest realizowane poza obszarem aglomeracji</p> <p>Być może warto zauważyć i wskazać na potrzebę finansowania również inwestycji na</p>	<p>Wyjaśnienie. Jest to kryterium dostępu i podstawowy warunek otrzymania wsparcia wynikający z przyjętej demarkacji z innymi programami pomocowymi.</p>

<p>obszarach aglomeracji do 2000 RLM, gdyż obszar ten bardzo trudno będzie współfinansować ze środków zewnętrznych, zwłaszcza z uwagi na mocne cięcia w programie PROW na kolejną perspektywę (WPR na lata 2027-2029)</p>	
<p>Kryteria premiujące – WSZYSTKIE WYMIENIONE W TABELI</p> <p>1. Nabór dotyczyć ma działań z zakresu gospodarki wodno – ściekowej. Tym samym w kryteriach premiujących konieczne jest wskazanie kryteriów dotyczących projektów zarówno wodociągowych jak również kanalizacyjnych. Obecnie kryteria są bardzo ogólne.</p> <p>2. Sugeruję rozważyć zwiększenie punktacji w obszarze terenów popeeagerowych. Niech fakt, marginalizacji terenów popeeagerowskich przez ostatnie 20 lat, powinien być podstawą do większej preferencji inwestycji na terenach gmin w których funkcjonowały PPGR. Obecny 1 punkt to zbyt mała preferencja.</p> <p>Należy doprecyzować, czy wykorzystanie TIK, dotyczy projektu kanalizacyjnego, czy wodociągowego? Czy pod pojęciem TIK kryje się zakup w ramach projektu sprzętu IT, czy np. wdrożenie e-usługi publicznej?</p>	<p>1. uwaga uwzględniona – kryterium zostało zmienione uwzględniając także przyłącza kanalizacyjne</p> <p>2. uwaga nieuwzględniona</p> <p>3.Zapis dotyczący TIK zostanie doprecyzowany w regulaminie konkursu.</p>

Kryterium premiujące – sugestie do dopisania następujących kryteriów

‘Weryfikowane jest czy planowana operacja dotyczy budowy, przebudowy, rozbudowy stacji uzdatniania wody lub ujęcia wody i/lub dystrybucji wody do spożycia w wyniku których nastąpi zwiększenie technicznych możliwości dostaw wody dla mieszkańców (0/1 pkt)

„Weryfikowane jest czy przedsięwzięcie jest realizowane na terenie gminy o najwyższym saldzie migracji ludności gminy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców (1 pkt. – gminy pow. 25 os/1000 mieszkańców)

„Weryfikowane jest czy operacja będzie realizowana na obszarze gminy, w której gęstość zaludnienia, według danych GUS, wynosi: – powyżej np. 150 osób na km² – 1 punkt,”

„Weryfikowane jest czy operacja będzie realizowana na terenie miejscowości z liczbą mieszkańców pow.2 500 mieszkańców – 1 pkt.”

„Weryfikowane jest czy operacja będzie realizowana w miejscu „białych plam” - 1 pkt (Założeniem jest preferowanie inwestycji, w których otoczeniu funkcjonuje już sieć kanalizacyjna. Podłączenie „białych plam” pozwoli na zwiększenie „spójności” sieci i

Uwaga nieuwzględniona. Nie planuje się rozbudowywania o dodatkowe kryteria, ponieważ istotą tego programu jest możliwie jak najprostszy sposób pozyskania środków na inwestycje wodno-kanalizacyjne.

zwiększenie obszaru oddziaływania. Poza tym znacznie poprawi to funkcjonalność terenową zwiększając i wyrównując jakość życia na danym terenie.)

„Weryfikowane jest czy operacja polegająca na budowie sieci kanalizacyjnej będzie realizowana na obszarze gminy z najwyższym wskaźnikiem zwodociągowania – pow. 80% - 1 pkt”

„Weryfikowane jest czy operacja realizowana będzie na obszarze gminy, w której liczba przedsiębiorców będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynosi powyżej (1100/1500/2000/2500) podmiotów – 1 pkt.

„Weryfikowane jest czy operacja realizowana będzie w odległości nie większej niż 500 metrów od granicy działki ewidencyjnej, na której znajdują się obiekty użyteczności publicznej” - 1 pkt.

„Weryfikowana jest liczba mieszkańców obszaru objętego planowaną operacją, która zostanie przyłączona do sieci kanalizacyjnej lub sieci wodociągowej w wyniku realizacji operacji - kryterium weryfikowane na podstawie informacji

podawanych we wniosku o objęcie
wsparciem: a) do 50 osób (1 pkt); b) 51-100
osób (2 pkt) c) 101 i więcej (3 pkt)”

„Weryfikowane jest czy wnioskodawca
prowadzi system monitorowania zbiorników
bezodpływowych? (1 pkt)”

„Weryfikowane jest czy inwestycja wiąże się
z poprawą bezpieczeństwa dostaw wody
(np. poprawa jakości wody, poprawa
dostaw wody w okresach deficytowych,
minimalizacja wycieków) jako wdrożenie
zapisów dyrektywy „wodnej” (2 pkt)”

„Weryfikowane jest czy inwestycja łączy
budowę/rozbudowę sieci kanalizacyjnej lub
wodociągowej z równoczesną realizacją
kanalizacji deszczowej (np. do zbiorników
bezodpływowych) jak realizacja założeń
„małej retencji na terenach wiejskich” (2 pkt)
(Wskazanie zbiorników jako odbiornika
pozwoli uniknąć problemów z czasochłonnym
uzyskaniem pozwolenia wodno-prawnego z
PP Wody Polskie.)